

HØRINGSINNSPILL FRA NORGES IDRETTSFORBUND

--

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) viser til høring fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet av 7. mars 2024, og takker for muligheten til å komme med høringsinnspill til NOU 2024:3 *Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet*.

--

Risiko for ekstremisme er en av mange utfordringer for det norske samfunnet. Norsk idrett ønsker å være, og mener vi er, en del av løsningen på slike utfordringer. Norsk idretts posisjon og rekkevidde hos barn og unge er unik, og 93 prosent av barn og unge er med, eller har vært med i idretten. Å gi barn og unge et godt idrettstilbud vil være blant de viktigste tiltakene for å motarbeide også denne utfordringen.

--

Utvalgets rapport understreker i sin innledning viktigheten av høyt tillitsnivå i befolkningen.

NIF ønsker i denne sammenheng å peke på viktigheten av idretten og idrettens organisasjonsdemokrati, som den største frivillige organisasjonen i Norge. Selv om ikke idretten har “kamp mot ekstremisme” som en egen definert målsetning, så er idretten en essensiell del av det **samfunnslimet** som holder det norske samfunnet sammen og bidrar til det høye tillitsnivået som utvalget her viser til.

NIF vil påpeke at dette samfunnslimet ikke er selvsagt. Idretten er avhengig av at det folkelige engasjementet vi utgjør også får gode vilkår fra det offentlige. Vi mener at gode vilkår for idretten, som for annen frivillig organisering og virksomhet, er viktig for å ha det høye tillitsnivået som – i tillegg til veldig mye annet – er en beskyttelse mot ekstremisme.

NIF ønsker i denne sammenhengen å vise til Frivillighet Norges høringsuttalelse, og deres understreking av verdien av gode vilkår for frivilligheten, som et avgjørende tiltak mot økt ekstremisme i samfunnet.

--

Når utvalget på side 14 i sin rapport sier “Etter kommisjonens syn må det tas tydelige grep for å styrke oppslutningen om demokratiet og menneskerettighetene fremover.”, ønsker NIF å påpeke at gode driftsvilkår for idretten og annen frivillighet er et tydelig grep som bør tas.

NIF støtter utredningens bruk av “forebyggingstrekanten” (Boks 24.1, side 199), og slutter seg til utredningens vurdering (side 245) om at “Sivilsamfunnet [herunder idretten (vår anmerkning)] har potensial til å bidra til forebygging i alle

forebyggingstrekantenes nivåer, både hva gjelder voldelig ekstremisme og ekstremisme i bred forstand.”

--

Utvalget sier på side 14 at “Det er behov for et betydelig kunnskapsløft og kompetanseheving i det forebyggende arbeidet”. Vi ønsker å understreke at “kunnskapsløft og kompetanseheving” for idretten og det generelle sivilsamfunnets del er avhengig av at det offentlige bistår med kunnskap- og kompetanseressurser som vi kan benytte og tilpasse våre eksisterende kunnskaps- og kompetansetiltak.

--

NIF ønsker å peke på hvordan en tilfredsstillende tilgang til idrettsanlegg også er et viktig virkemiddel mot ekstremisme, da ekskludering fra fellesskapsarenaer som idrett er en faktor som kan øke sjansen for radikaliserings og ekstremisme. NIF ønsker å understreke utfordringen med at 430 idrettslag, som utgjør rundt 5 % av idrettslag i Norge, gjennom samordnet rapportering i år har meldt inn til NIF at de på grunn av anleggsmangel må avvise personer som ønsker å delta i idrettsaktivitet.

--

Utvalget har i sin vurdering inkludert henvisning til “beskyttelsesfaktorer” (Boks 19.2, side 169, der “aktiv i idrett” er inkludert som en slik beskyttelsesfaktor. NIF støtter denne vurderingen, og mener at dette er et argument for at offentlig tilrettelegging for idrettsaktivitet, eksempelvis gjennom å bidra til både tilgjengelige idrettsanlegg og gode driftsvilkår for idretten, er et viktig virkemiddel mot ekstremisme. Som utvalget viser til i kapittel 20, er dette særlig viktig for barn og unge.

Vi registrerer også at utredningen (Boks 23.1, side 192) tar med at personer “slutter [...] med fritidsaktiviteter” som et mulig bekymringstegn.

NIF støtter utvalgets vektlegging av sivilsamfunnet (kapittel 30), herunder viktigheten av fritidsaktiviteter (kapittel 30.2.1), og ønsker å understreke det felles ansvaret stat, kommune og frivillighet har for at *Fritidserklæringen* blir fulgt opp og realisert.

--

NIF støtter utvalgets påpekning av at det bør være lav terskel for å melde bekymring (kapittel 23.3), og ser at idretten er en av flere aktører som kan melde slik bekymring. Idretten har de siste årene, gjennom målrettet arbeid, etablert et system for varsling av uønskede hendelser i idretten, med tilhørende kompetansetiltak for håndtering av slike varsel. NIF ønsker en nærmere dialog med det offentlige om hvordan vi som del av dette systemet også kan gjøre det lettere både å varsle og håndtere bekymringer om radikaliserings og ekstremisme.

--

NIF mener det er viktig at det er lett tilgjengelige ressurser, i form av kompetansetiltak og verktøy, for idretten og andre frivillige organisasjoner (jf. side 245-246). Vi vil i denne sammenhengen understreke at dette må være tilrettelagt slik at det er mulig å bruke for frivillige med begrenset tid tilgjengelig. NIF mener at slike tilbud bør utarbeides i samarbeid med idretten og andre frivillige organisasjoner slik at det blir lagt til rette for at disse ressursene ikke bare eksisterer, men også blir benyttet.

--

NIF ønsker å vise til Frivillighet Norges høringsinnspill, og særlig deres påpekning av at:

“frivillig sektor i svært liten grad blir spurt hvordan aktørene der selv mener de kan bidra og hvordan lokale/nasjonale myndigheter kan være en tilrettelegger. Resultatet er at tiltakene blir tungt preget av ulike offentlige aktører og lite plass til den ressursen frivillig sektor lokalt kan bidra med. Det legges også lite vekt på betydningen av at nasjonale organisasjoner kan være en tilrettelegger for lokale lag og foreninger. I sum fører dette til at tiltakene sjelden er utformet på en slik måte at de inkluderer konkrete virkemidler for samhandling mellom kommune/stat og frivillig sektor.”

NIF oppfordrer myndighetene til å styrke samhandlingen med frivilligheten, og slik bidra til bedre løsninger for alle parter.

--

NIF ønsker også å understreke det Frivillighet Norge i sitt høringsinnspill skriver om rammevilkår:

“Det burde også vært konkretisert at det er det offentliges ansvar å legge til rette for:

- Finansiering eller tilskuddsordning dersom det er nødvendig for å utvikle samarbeidet. På side 406 peker kommisjonen på at mange organisasjoner sier «at mangel på langsiktig finansiering skaper usikkerhet. Mange aktører får støtte gjennom midlertidige prosjekt- og tilskuddsmidler». Frivilligheten trenger gode og forutsigbare rammebetingelser for å kunne øke sin innsats også i arbeidet med å forebygge ekstremisme. Fullfinansiert og regelstyrt momskompensasjon, driftstilskudd, forenkling av søknads- og rapporteringsordninger og tilgang til egnede lokaler og anlegg er eksempler på dette.
- Oppfølging og veiledning der det er nødvendig. Dersom den frivillige organisasjonen selv ikke har sosialfaglig eller annen nødvendig kompetanse, må kommunen følge opp dette dersom organisasjonen mener det er behov for det.”

--

NIF arbeider for at idretten skal være et sted å høre til. For alle.

Dette er til glede og nytte for den enkelte, og for samfunnet.